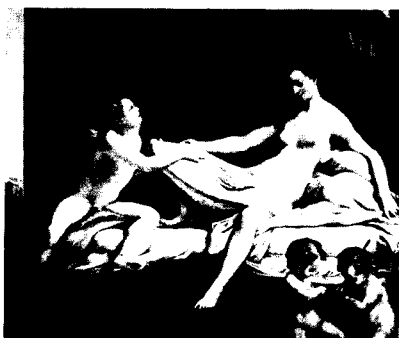

ΒΙΒΛΙΑ

Η Εγκυμοσύνη και η Γέννηση στην Τέχνη

ΒΟΥΛΑ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΕΠΙΚΥΛΩΣΤΗΗ
ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΗΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Μια πολύ πρωτότυπη συλλογή από εικόνες που σχετίζονται με την εγκυμοσύνη και τη γέννηση, καρπός πολύχρονης έρευνας της κ. Λαμπροπούλου, μας δείχνει το πως η τέχνη παρουσιάζει ορισμένα γεγονότα που αφορούν τη ζωή της γυναίκας. Μέσα απ' αυτές τις εικόνες διαγράφονται ιστορικά τα δύο αυτά, πολύ σημαντι-

της Βούλας Λαμπροπούλου

κά για τη ζωή μιας γυναίκας, γεγονότα.

Το κείμενο της κ. Λαμπροπούλου είναι μια ανάλυση των εικόνων με κοινωνιολογικές και φιλοσοφικές προεκτάσεις.

Ένα πολύ χρήσιμο έργο για όσους ασχολούνται με τη Γυναίκα και την Τέχνη, καθώς επίσης για τους ιστορικούς της Ιατρικής και της Φιλοσοφίας.

Το Οδοιπορικό της Γυναίκας

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Θ. ΣΤΕΡΓΙΟΥ

της Αγγελικής Θ. Στεργίου

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Το βιβλίο αυτό είναι αποτέλεσμα μιας παράξενης συλλογής. Όπως λέει η ίδια η κ. Στεργίου στον πρόλογο της, το γεγονός ότι οι γυναίκες γύρω της είχαν μια περιθωριακή στάση ζωής, την έκανε να ξεφυλλίζει τα έντυπα της εποχής και να κόβει τα γυναικεία πρόσωπα που «είχαν μίαν άλλη έκφραση από συγκατάβαση». Κι ήταν τόσα πολλά τα γυναικεία αυτά πορτραίτα που είχε συλλέξει, που αποφάσισε να κάνει ένα άλμπουμ. Άρχισε τότε να ψάχνει, να μελετά, και να γράφει βιογραφικά σημειώματα, για κάθε μία χωριστά.

«Ήθελα», λέει, «να προσθέσω και την δική μου φωνή διαμαρτυρίας, μέσα στις τόσες άλλες, μ' όποιο τρόπο νόμιζα πιο ζωντανό κι όπως μπορούσα».

Το βιβλίο περιέχει μερικές πολύ ενδιαφέρουσες και σπάνιες φωτογραφίες. Πολλές απ' αυτές σχετίζονται και με την ιστορία του Συνδέσμου μας. Η μόνη μας παρατήρηση είναι ότι θα μπορούσε να είχε κάνει μεγαλύτερη επιλογή, αλλά είχε την αδυναμία του κάθε συλλέκτη που δεν μπορεί ν' αποχωριστεί εύκολα αυτά που μαζεύει ολόκληρα χρόνια με αγάπη.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1982

Το Σύνδρομο της Σταχτοπούτας

της COLLETTE DOWLING

Η Collette Dowling εξηγεί σ' ένα μεγάλο βιβλίο γιατί εμείς οι γυναίκες θέλουμε να ζούμε «σαν τα καγκουρώ στη δερμάτινη πτυχή ενός άλλου», να μας φροντίζει πάντα κάποιος άλλος. Λέει πως είναι χιλιάδες οι γυναίκες που δεν μπορούν ν' αντιμετωπίσουν την ενήλικη πραγματικότητα.

Λέμε και ξαναλέμε μέσα μας πως εμείς είμαστε οι μόνες υπεύθυνες για τον εαυτό μας, στην ουσία όμως δεν το πιστεύουμε. Όλα στον τρόπο που μεγαλώσαμε μας διαβεβαιώνουν πως θ' αποτελέσουμε, θα γίνουμε μέρος κάποιου άλλου, πως θα ζήσουμε προστατευμένες, υποστηριγμένες μέσα στη γαμήλια ευτυχία μας ως την τελευταία μας μέρα. Όταν αυτό που πιστέψαμε για σίγουρο υποχωρεί κάτω από τα πόδια μας σαν το μαλακό χώμα που παθαίνει καθίζηση, όταν οι πατέρες, οι σύζυγοι, οι προστάτες φεύγουν, ο φόβος τότε συχνά παραλύει τη γυναίκα. Κι οι γυναίκες, λέει η C.D. δεν έχουν συνηθίσει ν' αντιμετωπίζουν την ανασφάλεια. Όλα γίνονται από φόβο μήπως και χάσουν τη σιγουριά και την εξάρτηση...

Θα μπορούσε να πει κανείς με μια πρόχειρη ανάγνωση πως απ' τον τρόπο που η C.D. βλέπει το πράγμα, βγαίνει το συμπέρασμα πως οι γυναίκες είναι υπεύθυνες που σκαλίζουν σα σταχτοπούτες τις στάχτες στο τζάκι, κι όχι αυτοί που τις

βάλανε εκεί πέρα αιώνες τώρα. Τελικά, όμως, είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε πιο πολλά «από την πλευρά των κοριτσιών». Για τον παθητικό μας ρόλο προετοιμαζόμαστε ήδη από το νηπιαγωγείο. Είναι λοιπόν θετικό να μας δείξουν πόσο φοβούνται ακόμα οι γυναίκες και πόσο εξαρτημένες μπορεί να είναι. Μόνο που ο ψυχαναλυτικός προσανατολισμός της C.D. (έχει κάνει η ίδια μακρόχρονη ψυχανάλυση) κάνει το κείμενο, θά 'λεγε κανείς, φεμινιστικά αδύνατο. Δεν παύει πάντως να είναι μια θετική συμβολή στη γυναικεία υπόθεση, γιατί τα κείμενα, που βοηθούνε στη συνειδητοποίηση μιας κατάστασης αιώνων, είναι όλα χρήσιμα, μιας κατάστασης που δεν θ' αλλάξει αν δεν τη γνωρίσουμε σ' όλη της την έκταση και σ' όλο της το βάθος. Το βιβλίο, τεκμηριωμένο με στατιστικά στοιχεία και έρευνες, αποδεικνύει τέλεια πως η μοίρα των κοριτσιών αποφασίζεται από άλλους κι επομένως χρειάζεται μεγάλος αγώνας για ν' αλλάξουν τα πράγματα.

Απο μια μελέτη που έγινε π.χ. σε σχολείο της Καλιφόρνιας για 600 προικισμένα παιδιά με δείκτη νοημοσύνης από 135 και πάνω και που την πρόοδό τους την παρακολούθησαν ως την ενήλικη ζωή τους, τα 2/3 των κοριτσιών, με δείκτη νοημοσύνης επιπέδου μεγαλοφυΐας (170 και πάνω), ήταν νοικοκυρές ή δούλευαν υπάλληλοι σε

γραφεία.

Τελειώνοντας, η D.C. λέει πως οι γυναίκες άρχισαν να καταλαβαίνουν ότι την ελευθερία και την ανεξαρτησία τους δεν μπορούν να τη διεκδικήσουν από τους άλλους –από την κοινωνία γενικότερα ή από τους άντρες– αλλά μπορούν να τις αναπτύξουν και να τις κερδίσουν μόνο μέσα από κείνες τις ίδιες, πετώντας μακριά τις εξαρτήσεις που τις χρησιμοποιούσαν άλλοτε σα δεκανίκια για να νιώθουν ασφαλείς.

Στο παραπάνω θα είχαμε πάντως να προσθέσουμε πως και το πιο επιστημονικό κείμενο, γραμμένο από γυναίκα για γυναίκες, θα έπρεπε να έχει πάντα μια σταγόνα αλληλεγγύης για τις άλλες. Η C.D. είναι κάπως επιθετική και υπερβολικά απαιτητική. Ίσως η δημοσιογραφική της ιδιότητα, παράλληλα με την αναδίφηση που έκανε χρόνια στον εαυτό της, παίρνοντάς τον για αντικείμενο ψυχαναλυτικής έρευνας, δεν άφησε μέσα της πολλά στοιχεία κατανόησης και, θα λέγαμε, στοργής για τις άλλες. Όταν μια γυναίκα ασχολείται σοβαρά με θέματα που αφορούν τις άλλες γυναίκες, πρέπει, νομίζω, να ασχολείται σα γυναίκα, και να μην κατηγορεί, κι ακόμα περισσότερο, να απαιτεί σαν άντρας.

Ε.Κ.-Σ.